

approach, but in the present case, we can find that all themes are well structured in one place, and we can realize that the achievement and the finality of the writing represent a profound and professional systematization of the main disciplinary concepts. More over the reading the book, we can see that it offers a wide perspective of understanding the research on the adjacent disciplines of the international relations themes. The links and references provided by the author represent the main and most recent sources, as well as most trusted that sends us to some of the most representative factors of research in the field.

The ontology of the book represents in the current case, the image of the reality that the I.R. theory is based. If we are reviewing the methodology of the writing, we can easily observe that the author is detaching from the scholastic tradition, and doesn't interfere on the debates, more over, lives the reader the choice of an approach that is more coherent and closer to reader's point of view. The well implemented use of examples from historical cases, and the use of statistics in sustaining the presented theories, offers a clear perspective on the subject, along with a good comprehension of the main points of view that are taken into consideration. Nevertheless and a *sine qua non* condition in this case, is the representation of the answers that a wide series of theoreticians offered, as well of the implications and impact of their studies to the discipline and to the social sciences.

In the end, we can see that the existence of books that offer in-depth structures of topics of international relations that threat and provide structured information for almost all levels of debates, is limited; moreover, the complementary readings and the global processes, along with the associated issues of the discipline, are either out of date, or are basing the point of view on a main or major topic. This is why, the basic of international relations theory, can be viewed in a single and concise structure.

Cristian Sipeteanu

Mihai ALEXANDRESCU, *Funcționalismul și Sistemul internațional (David Mitrany)*, Cluj-Napoca, Edit. Eikon, 2010, 322 p.

Funcționalismul și contribuția lui David Mitrany în analiza sistemului internațional nu s-au bucurat de atenție în literatura de specialitate din România. Lucrarea *Funcționalismul și Sistemul internațional (David Mitrany)*, scrisă de Mihai Alexandrescu și apărută la Editura Eikon, vine astfel să acopere un gol sau, așa cum menționează autorul încă din primele pagini, „să-l redea pe David Mitrany istoriografiei românești a Relațiilor Internaționale”.

Absolvent al Facultății de Istorie și Filosofie a Universității „Babeș-Bolyai” și din 2009 doctor în relații internaționale și studii europene al aceleiași instituții, Mihai Alexandrescu a abordat parțial subiectul în studii precum *David Mitrany. Viața și opera*, în Nicolae Păun (coord), *Actualitatea mesajului fondatorilor UE*, Cluj-Napoca, Editura Fundației pentru Studii Europene, și *David Mitrany between Functionalism and Federalism*, în „Transylvanian Review”, vol. XVI, No. 1, Spring 2007. *Funcționalismul și Sistemul internațional (David Mitrany)* cuprinde o mare parte din teza sa de doctorat intitulată *David Mitrany – despre funcționalism în evoluția relațiilor internaționale*.

Formarea ca istoric a autorului își pune amprenta asupra modului de abordare a subiectului, o preocupare constantă fiind aceea de a urmări aspecte precum evoluția relațiilor internaționale ca disciplină, atât în spațiul occidental, cât și în cel românesc, inserarea subiectului analizat în contextul intelectual al epocii, identificarea și analiza surselor intelectuale ale funcționalismului lui David Mitrany, operarea unei etapizări a modului în care funcționalismul s-a dezvoltat în opera acestuia (distanța între prefuncționalism, funcționalismul timpuriu și funcționalismul matur). Accentul pus pe evoluție, context, etape este fără îndoială o consecință a îmbinării instrumentelor istoricului cu acelea ale analistului în relații internaționale.

Un alt aspect ce trebuie remarcat este recursul la operele originale ale lui David Mitrany, în cea mai mare parte lucrări publicate înainte de 1943. Opțiunea autorului pentru acest tip de surse își găsește justificarea chiar în paginile lucrării, funcționând totodată drept ipoteză structurantă a întregii argumentații: „El (David Mitrany) poate fi înțeles cu atât mai bine cu cât îl vom citi din prisma istoriografiei care l-a precedat, iar nu al celor care l-au interpretat după 1943.” Fără a ignora istoriografia contemporană asupra

subiectului, autorul face un efort permanent de a se îndepărta de „miturile” sau interpretările simplificatoare aduse în unele aspecte de aceasta.

Lucrarea este structurată în cinci părți. Prima dintre ele are în atenție elemente precum: formația intelectuală și pregătirea profesională a lui David Mitrany, legăturile pe care acesta le-a păstrat cu diferite personalități din România, modul în care David Mitrany și funcționalismul apar în istoriografia relațiilor internaționale. Autorul realizează totodată o clasificare tematică a operei lui David Mitrany, identificând șase mari teme (Războiul mondial și Societatea Națiunilor, Marx și țărăimea, documente pentru Foreign Office, politica externă și internă a Statelor Unite ale Americii, integrarea europeană, sistemul internațional și „alternativa funcționalistă”), fiind de părere că analiza sistemului internațional „a reprezentat marca operei lui David Mitrany”.

A doua parte a lucrării, intitulată *David Mitrany: între fabianism și liberalism*, se constituie într-o încercare de „decantare” a influențelor fabianiste și liberale în opera lui David Mitrany. Autorul caracterizează legătura lui Mitrany cu fabianismul ca fiind una „incidentală”, menționând faptul că singurul element preluat din cadrul școlii de gândire menționate a fost gradualismul, însă și acesta ca metodă de acțiune. Mult mai semnificativă consideră autorul influența liberalismului ca sursă intelectuală a funcționalismului. Argumentația în acest sens are la bază prezentarea liberalilor care au influențat prin ideile lor viziunea lui David Mitrany: Leonard T. Hobhouse și Graham Wallas, profesorii săi de la London School of Economics din perioada petrecută la cotidianul „The Manchester Guardian” (publicație cu orientare liberală) și a legăturilor sale cu John Atkinson Hobson și Henry Noel Brailford.

Partea a treia realizează o reinserare a gândirii lui Mitrany în continuitatea unei tradiții. Pentru a argumenta acest aspect autorul face o trecere în revistă a precursorilor filosofiei păcii, a modului în care o serie de concepte precum „suveranitatea”, „statul” etc. au fost definite înainte de acesta.

Intitulată *David Mitrany și alternativa funcționalistă*, partea a patra începe cu descrierea contextului exprimării ideilor funcționaliste în relațiile internaționale, continuând cu o prezentare etapizată a dezvoltării funcționalismului la David Mitrany. Spre deosebire de alți analiști ai operei acestuia, Mihai Alexandrescu identifică elemente ale funcționalismului într-un articol publicat în *Current History* în 1930 (într-o altă parte a lucrării merge chiar mai devreme), considerând că prelegerile de la Yale University din 1932, considerate de *mainstream* drept prima formulare publică a „alternativei funcționaliste” asupra relațiilor internaționale, au fost de fapt dezvoltarea unor principii enunțate anterior. Un alt aspect prin care autorul se distanțează de opiniile formulate în literatura de specialitate este inserarea operei lui Mitrany până în momentul 1933 într-o tradiție de „continuare a proiectelor de organizare a păcii din secolul al XVIII-lea, mai degrabă decât în dezbateră teoretică din perioada interbelică”. În ceea ce privește perioada funcționalismului matur, autorul este de părere că Mitrany a reușit să-și juxtapună concepția funcționalistă cu proiectele federaliste ale epocii sale.

Ultima parte este dedicată unei analize critice a modului în care opera lui David Mitrany a fost abordată de literatura contemporană. Partea dedicată concluziilor sintetizează ideile cheie ale lucrării. Dintre acestea, două sunt semnificative pentru o poziționare cât mai clară a funcționalismului și a lui David Mitrany în istoriografia relațiilor internaționale. Prima dintre acestea subliniază faptul că David Mitrany nu a creat o nouă teorie, ci o „schemă de interpretare a sistemului internațional”, în timp ce a doua, având ca obiect de analiză legătura funcționalismului (lui D. Mitrany) cu integrarea europeană, consideră că între cele două nu există decât o relație „tangțială”.

Abordarea adusă de lucrare rămâne deosebit de utilă nu doar prin faptul că îl „redă pe David Mitrany istoriografiei românești a Relațiilor Internaționale”, ci mai ales prin efortul permanent de eliberare de sub influența unor analize simplificatoare, prin acribia în căutarea și analizarea surselor originale, în care identifică argumentele cele mai convingătoare pentru susținerea ipotezelor sale.

Raluca Dima

Vasile PUȘCAȘ, Marcela SĂLĂGEAN (coord.), *România și Uniunea Europeană, post-Tratatul de la Lisabona*, Cluj-Napoca, Edit. Eikon, 2010, 266 p.

Lucrarea de față constituie o ediție trilingvă, redactată în limbile română, engleză și italiană, a unor analize și reflecții focalizate pe Uniunea Europeană și pe posibilele evoluții ale acesteia, în contextul